JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1854. **Zaturdag 27 Mei.** **N°. 42.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den assistent-resident van Saparoea en Haroeko, *H. D. A. van der Goes*.

Militair Departement.

Bij het Regiment Oost-Indische Cavallerie

Bevorderd:

Tot eerste luitenants, de tweede luitenants *P. C. Hoolboom, F. A. Metzler, J. Sodenkamp, A. Koenen, P. J. van der Heyde* en *W. M. van Bunge*.

Tot tweede luitenant, de wachtmeester *A. J. Metzler*.

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail.

Het vertrek zal plaats vinden op Donderdag 8 Junij. De sluiting der brievenpakketten aan het postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch Indië, China enz. daags vóór het vertrek tot 1 ure 's namiddags.

b. De pakketten voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen bovendien op hetzelfde uur.

Marine Departement.

Terstond benoodigd, 600 Ned. kannen patentolie. Iemand genegen gemelde hoeveelheid of een gedeelte daarvan te leveren, vervoege zich met opgave van den prijs en der te leveren hoeveelheid, aan het bureau van den waarnemenden hoofdadministrateur der marine.

Parapattan Weezen Gesticht.

Het gewoon openbaar examen der weezen, benevens de jaarlijksche algemeene vergadering van contribuanten en donateuren aan het gesticht, zal plaats hebben op Maandag 29 Mei aanstaande, des avonds ten 7 ure, in het gebouw des gestichts op Rijswijk.

Het examen zal voor iederen toegankelijk zijn.

Vendutien.

Op Maandag 29 Mei, voor de pakhuizen van wijlen *T. A. van der Does*, in de Binnen-Nieuwpoortstraat.

Op Dingsdag 30 Mei, voor het woonhuis van den heer Mr. *A. G. Brouwer*, op Petodjo (nieuwe weg van Gang Chaulan, naar de huzaren kaserne).

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor de pakhuizen van *Pandel & Stiehaus*, door *Gebr. Roselje & Co.*

Op Donderdag 1 Junij, voor het commissiehuis van *van Slooten Morgan & Co.*

Op Vrijdag 2 Junij, door *Voute & Jacobsen*, voor het woonhuis van wijlen den chinees *Tan Tjoeiko*, op Tjilakkeng, Chin. kamp.

Vertrekkende Personen.

R. Bottado. — *H. H. L. Luijker.* — *C. L. Overbeck.*

Aangekomen Vreemdelingen.

van 22 tot 25 Mei 1854.

HOTEL DER NEDERLANDEN. J. *N. Hegt*, Jonkhr. *F. E. van Weiler* en *F. W. Hissel*, van Soerabaya. — *C. A. de Mulder en familie*, van Ternate. — *van Leer en familie*, van Palembang. — J. *C. Horst*, van Port-Philip. — *G. H. C. Chomel*, van Padang. — J. *L. Gaerthé*, van Soerabaya. — J. *W. Maillardet*, van Singapore. — *A. R. H. Pit* en *H. Persch*, van Melbourn. — *H. Noltee*, van Soerabaya. — J. *A. M. Carroll*, van Batavia.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *F. H. W. Kuijpers en familie*, van Padang. — J. *A. Oziorche*, van Melbourn.

Advertentiën.

Vendutie, op Maandag den 29 Mei 1854,

voor de pakhuizen van wijlen de Heer *T. A. van der Does*, in de Binnen Nieuwpoortstraat,

van een pas aangebragte factuur, bestaande in:

eene partij puike Roode Wijn op fust,

van het merk *Eyquem*, waaronder

2 Oxhoofden CHATEAU LAFITTE,

eene partij Champagne Wijn van *Lanson*, Witte Bergerac, Vruchten op Water en op Brandewijn van het gerenommeerde merk *Teysoneau*, Kirschwasser, een vat Krenten, Boter, Seltzerwater, Stellingen, enz.

(714)

VENDUTIE

tegen 4 pCt. Vendu Salaris,

op Dingsdag den 30 Mei aanstaande,

voor de pakhuizen van *Pandel & Stiehaus*,

door *Gebr. Roselje & Co.*, *van*:

beschadigd Laken in diverse kleuren, Batik Sarongs en Slendangs, Tjellies, Kousen, Zijden en Katoenen Franjes, Schilderijen, Spiegels, Speelgoed, divers IJzerwerk, fijne Tafelmessen, Klokken, Harmonica's en Pendules, Lampglazen, 4 kisten Gedroogde Californische Visch, enz. (724)

VENDUTIE.

op Dingsdag den 30 Mei 1854,

voor het woonhuis van wijlen den Wel Ed. Gestr. Heer

Mr. A. G. BROUWER,

op Petodjo (nieuwe weg van Gang Chaulan, naar de Huzaren kazerne),

voor rekening van deszelfs boedel, van:

Bloemen in potten, Mahoniehouten Meubelen, Kasten, Banken, Stoelen, zuivere Ledikanten, Toiletspiegels, Tafels, Schilderijen, Spiegels, Hang- en Tafellampen, Porceleinen Tafel- en Theeservjezen, Kristal, Zilver en Pleetwerk, eene IJzeren Geldkist, Koperen Keukengereedschappen, eene verzameling **Naturaliën**, Regtsgeleerde Werken, eene Bendie en Paarden, enz., enz.

Zondag den 28 Mei van 's morgens 8 tot 11 ure te bezigtigen. (713)

VENDUTIE

op Donderdag den 1sten Junij,

voor het Commissiehuis van *Van Slooten, Morgan & Co.*

tegen 4% Vendusalaris,

van diverse beschadigde Lijnwaden, Spijkers, glazen Dakpannen, 60 kisten Chocolade, Gram, Engelsche Bendi tuigen, Madera wijn, Zeep, (735)

alsmede

Gezette en Losse Brillanten.

Op de Vendutie van Donderdag den 1sten Junij

zullen de Ondergeteekenden almede verkoopen:

48 Stuks fraaije Sumbawa Paarden,

pas aangebragt per *Ida*, kapt. *Rae*, inmiddels te bezigtigen op het Kasteelplein.

(736) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op de Vendutie van Donderdag den 1sten Junij zullen de Ondergeteekenden almede verkoopen:

een HUIS en ERVE

gelegen in de Chinesche Kamp, in het Westerveld, Blok **O**, Deel **3** No. **82**, en bij de Verponding geregistreerd onder Nummer 1699.

(739) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

PAS ONTVANGEN:

Eene partij Engelsche Timmermans-Gereedschappen, witte Engelsche Zeep in kistjes van 25 en 50 ℔, Engelsche zijden Handschoenen.

(737) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

☞ Le soussigné vient de recevoir un assortiment de Soieries Françaises, des Mantelets, des Chapeaux de Dame, Façon moderne, des Habillements d'Enfants, des Gants glacés et satinés. Pour Hommes des Chapeaux et des Chemises de couleur.

(725) A. PONS,
Sluisbrug.

Op nieuw ontvangen:

Gouverneur Sigaren (Manilla model).

Versche Boter. — Holl. Bier.

(712) JACOMETTI & Co.

GOEDKOOP.

Groene Erwten, Graauwe Erwten en Spek.

(726) K. DE LOOPER.

Saucissons de Bologne,

1ste Kwaliteit.

Bij

(730) LAUGIER & ESMIOL.

Te Koop of te Huur

Met 1 Junij aanstaande, twee Huizen, gelegen op den hoek van Petodjo (Gang Chaulan), tegenover de defensielijn. Te bevragen bij

(710) E. CHAULAN.

SIR WILLIAM WOODLEY OF MISDAAD EN WRAAK. (*vervolg*).

De salons der Gravin Görgey von Halsleben leverden in den avond van den 28sten Januarij 1849 een schitterend schouwspel op. De tallooze genoodigden, allen op het fraaist uitgedoscht, verdrongen elkander in de prachtige zalen, die door duizende, op kostbare kandelabres geplaatste waskaarsen verlicht waren. De eenige bekenden, die wij er vinden, zijn de Doctor, de mulat (beiden deftig in het zwart gekleed) en mevrouw Walgrave. Zij droeg een wit satijnen kleed, dat niet hooger dan tot de schouders reikte en den fraaijen, ofschoon donkerkleurigen hals ontbloot liet. Om dien hals droeg zij een snoer paarlen, wier gloed wonderschoon harmoniëerde met de kleur van haar vel; dit was het eenige kleinood dat zij droeg, maar het was ook schatten waard door grootte en gelijkvormigheid der paarlen. Mevrouw Walgrave werd overigens teregt eene schoone vrouw genaamd. De natuur was kwistig met haar te werk gegaan. Zij bezat noch den platten neus, noch de korte en krullende hairen van het mulattenras, maar had den Europeschen neus van haren vader, terwijl de gitzwarte hairen haar golvend langs de wangen hingen. Dien avond had zij zich het hoofd met een enkele purperroode bloem versierd, die aan haar geheel voorkomen iets onbeschrijfelijks élégants gaf. Hare oogen fonkelden van genoegen, toen zij de dansmuziek hoorde. De volle, rozenroode lippen lieten twee reijen tanden zien, die van ivoor schenen vervaardigd te zijn; de ontbloote armen, de net geganteerde handen en de met wit satijn omkleede voeten, betwistten elkander in welgemaaktheid den voorrang. In het kort, mevrouw Walgrave zag er betooverend uit en was de heldin van den avond. In weêrwil van den lust, dien zij duidelijk tot dansen blijken liet, onthield zij zich evenwel van denzelven. Ook de Doctor vleide om de eer van haar ten dans te mogen geleiden, doch zij weigerde beleefdelijk; zij vond het zoo warm in de danszaal; zij werd zoo benaauwd en zonk werkelijk eenige oogenblikken later bewusteloos in de armen van haren toegesnelden secretaris. Er ontstond eene groote opschudding, die zelfs nog niet eindigde, toen men mevrouw Walgrave in een aangrenzend cabinet had gedragen, waar haar de gravin Görgey, de mulat en Doctor Schwäber volgden; de laatste, ten einde geneeskundigen bijstand te bieden. Lang bleef mevrouw Walgrave in een staat van bewusteloosheid, doch kwam eindelijk weder bij en werd naar haar paleis teruggevoerd. Voor dat hij in het rijtuig stapte, had de mulat den Doctor uitgenoodigd, om dienzelfden avond nog eene visite bij de zieke te brengen; iets, hetgeen deze met vreugde op zich nam, daar hij hierdoor toegang tot het paleis verkreeg.

Twee uren daarna lag mevrouw Walgrave in hare slaapkamer op eene ottomanne uitgestrekt. Zij liet het bevallige hoofd op de naakte over elkander gekruiste armen rusten. Het balkleed was opengegaan en liet den welgevormden, hijgenden boezem voor een gedeelte ontbloot. Het vertrek was met Oostersche pracht ingerigt en met welriekende geuren vervuld. In een hoek zat in een leuningstoel de mulat, het gelaat met eene uitdrukking van goedkeuring op zijne meesteres gevestigd en van tijd tot tijd een blik met haar wisselende, waarin eene zekere verstandhouding doorstraalde. Het was op dit oogenblik dat Doctor Schwäber door een bediende werd binnengeleid. De mulat stond op. Na eene hoofdsche buiging begaf Schwäber zich naar de ottomanne. Het bloed bruischte hem met versnelde drift door de aderen, bij den aanblik der schoone vrouw, die hem in eene wellustige houding, met gloeijende blikken aanstaarde. Hij bedwong zich echter, rekte zijn bezoek zoo lang mogelijk, schreef eenige geneesmiddelen voor en verzocht verlof om den volgenden morgen zijne visite te mogen herhalen. Mevrouw Walgrave wierp ter sluiks een blik op haren secretaris, deze knikte toestemmend en daarop kreeg ook de Doctor het gevraagd verlof. Hij verliet het paleis, duizelende van den rijkdom, die overal ten toon gespreid was, en de ziel vervuld met het beeld der weduwe.

Commissiehuis Meester Cornelis.

Ontvangen: Hammen, Zout- en Rookspek, Saucijs, Worst, Carbonade, Kolpens, Zuur- en Bloemkool, Boter, Hollandsche en Engelsche Zuren, gerookte Zalm, Sardijntjes, Anchovis, Fransche en Hollandsche Provisiën in blik, Roode-, Rijn-, Madera-, Port- en Champagne Wijn, Haantjes-, Valk- en Lans Bier, Selterswater in heele en halve kruiken, alles van de beste hoedanigheid. (729)

Dépôt van het beroemde Medicament

Revalenta Arabica.

Bij

(732) VAUPEL & Co.

TE HUUR

Het Huis op het Koningsplein, vroeger bewoond door den WelEd. heer, Notaris *Mijnssen*. Adres:

(678) F. CASSALETTE.

TE HUUR.

Het Huis bewoond door den Heer *L. de Waal*, op Kramat, à *f* 80 's maands. Te bevragen bij

(722) J. R. KLEIJN, Notaris.

PUBLIEKE VERHURING.

De Notaris *J. R. Kleyn* zal op Vrijdag den 9 Junij aanstaande, des ochtends ten 10 ure, ten zijnen kantore op de Groote Rivier, publiek ter huring aanbieden, voor den tijd van zes jaren, de volgende landgoederen, gelegen in de ommelanden van Batavia, als:

TJICADO en TJILEDJAT,

PAKADJANGAN, en

KAMPONG LIMOEN.

waarvan de voorwaarden ten zijnen kantore ter lezing liggen. (728)

TE HUUR

Een Huis op den weg van Noordwijk naar Bazaar Baroe. Adres

(715) VOERMANS.

TE KOOP

Een nieuw Steenen Huis in de Boerendrechtslaan, te bevragen bij

(733) V. OLISLAEGER, Molenvliet.

TE KOOP

Een goed gedresseerd, bruin, bastaard Sandelwood **Rijpaard,**

voor *f* 250 Rec. Te bevragen bij

(734) K. DE LOOPER.

f 20,000

in Beleening te bekomen, onder Eerste Verband van vaste Goederen en solide Borgen, tegen eene rente van Zes ten Honderd, bij

(738) M. RUDOLPH.

f 7000

op Eerste Verband, bij

(741) H. MUTTER, q.q.

Bank-actiën

te koop gevraagd,

door

(721) E. S. VOUTE, Makelaar.

De ondergeteekenden hebben de eer het geachte Publiek te berigten dat hunne **Rijtuig-Fabriek op heden geopend is**, tot het vervaardigen van alle soorten van Rijtuigen, zoo voor de Stad als voor de Reis, alsmede voor alle reparatie hetwelk tot dit vak behoort, belovende eene spoedige en civiele bediening.

FROMBERG & GOLDMAN.

Batavia, 23 Mei.

P. S. De Fabriek is in de Binnen-Nieuwpoortstraat, over de Javasche Bank, naast de Toko van den heer *Brandon*. (731)

NOTICE.

A charity Sermon will be preached at the English Chapel on **Sunday morning**, and **evening**, by the Revd. Mr. *Du Puy*, when a ***Collection*** will be made for the benefit of the ***Parapattan Orphan Asylum***. (742)

INSTITUUT VOOR JONGE JUFVROUWEN,

onder de directie van Mejufvrouw *A. G. van Epen*,

op de Heerengracht, tegenover de Warmoesstraat te Amsterdam, No. 161.

Inlichtingen en Prospectussen omtrent dit Instituut zijn te verkrijgen bij de Heeren *J. M. Tiedeman*, te Batavia en *P. P. van Epen*, te Samarang. Brieven franco. (711)

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het tweede halfjaar 1854 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het tweede halfjaar:

voor Batavia.................. *f* 12.50,
» Java.......................... » 15.—.
» de Buitenbezittingen...... » 17.50.
» Nederland.................. » 22.50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur van dat Blad,

(740) H. M. VAN DORP.

☞ De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* te Samarang en *E. Fuhri* te Soerabaya.

LITHOGRAPHIE.

Bij den Ondergeteekende is voortdurend gelegenheid tot het doen vervaardigen van **Visite Kaartjes, Wissels** en ander **Lithographiewerk.**

Voor eene keurige en spoedige uitvoering zal zorg gedragen worden.

(696) H. M. VAN DORP.

Batavia, *Mei* 1854.

Gedrukte Acceptatie Boeken,

doelmatig en gemakkelijk ingerigt. Verkrijgbaar in den bureauhandel van

(718) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

In den Boekhandel van *van Haren Noman & Kolff* is ontvangen de eerste aflevering van:

TUINBOUW-FLORA

van

Nederland en zijne Overzeesche Bezittingen,

Uitgegegeven door de Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw en onder bescherming van Z. M. den Koning.

Tijdschrift in maandelijksche afleveringen verschijnende, met prachtige platen en afbeeldingen.

Prijs per Jaargang, franco per landmail.... *f* 36,—

(719)

Stieler's Groote Hand-Atlas

met 83 kaarten en ophelderende tekst.

volledige uitgave van 1853.

Bij de tegenwoordige oorlogsverwikkelingen in Europa, is deze fraaije Atlas van wezentlijke behoefte in Societeiten en Vereenigingen, alsmede voor een ieder die naauwkeurig de Courantberigten wenscht te volgen. Van elk tooneel des oorlogs vindt men de uitvoerigste speciaal kaarten, die een begrijpelijk overzigt van het geheel geven.

Verkrijgbaar bij

(720) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Le Musée des Rieurs.

Tien fraai gekleurde platen, zeer geschikt voor Schilderijen. Prijs.......................... *f* 50.—

Te bekomen bij

(716) H. M. VAN DORP.

BATAVIA.

Er is hier een gerucht in omloop, dat het Nederlandsche schip *Aert van Nes* in de Torresstraat zoude zijn vergaan. Men wil, dat de equipage door een Engelsch vaartuig zoude gered en op Singapore aangebragt zijn.

— Van Buitenzorg wordt ons, onder dagteekening van 26 Mei, geschreven:

Gisteren avond, omstreeks 8½ overleed op het land Kedoeng Halang, de heer *G. Nemmers*, geboortig uit Hongarije en den hoogen ouderdom van bijna negentig jaren bereikt hebbende. Sinds het jaar 1800 bevond hij zich in deze gewesten, na bevorens de meeste veldslagen van *Napoleon* in de vorige eeuw te hebben bijgewoond. In het jaar 1817 werd hij als onderofficier in Nederlandsch-Indische dienst gepensioneerd, en nam na dien tijd, gedurende twee en dertig jaren, met den meesten ijver de pligten van opziener op het bovengemeld land waar.

— Men schrijft ons van Soerabaya, dd. 16 dezer:

Gisteren werd op het midden van den dag, ten huize van den heer *S*...., een diefstal gepleegd en de dader daarvan met het *corpus delicti* nabij de hoofdwacht gearresteerd. Volgens zijne verklaring, had de honger hem tot het plegen van deze misdaad geleid.

— Bij den plaats gevonden hebbenden brand in de kampong Semampier (zie ons vorig Nommer), is op den publieken weg een vreeselijk misdrijf gepleegd, welks bijzonderheden hierop nederkomen:

Een inlandsche bediende van den luitenant ter zee *V*....., vermeenende dat de brand in de kampong, waarin zijne betrekkingen woonachtig waren, was uitgebarsten, vroeg des avonds omstreeks 8 ure zijnen heer verlof derwaarts te mogen gaan. Zich aan de Kaliemaas hebbende laten overzetten, werd hij onder weg eensklaps door eenige inlanders aangerand, die hem een aantal kap- en steekwonden toebragten, hem trapten en in eene modderplas sleepten, waar zij hem in eenen zorgelijken toestand achterlieten, in welken hij door twee matroozen van Z. M. schoener *Ambon* gevonden en naar het hospitaal overgebragt werd.

Ruim twee uren duurde het voor dat al de bekomen wonden, waaronder eene zeer diepe, welke de longen had doorboord, waren digtgenaaid. Ofschoon alle middelen tot behoud van den lijder worden in het werk gesteld, blijft men echter aan zijn leven wanhopen. Van de misdadigers is nog niet het geringste spoor ontdekt.

NEDERLAND.

's Gravenhage, 23 Maart. Heden had in deze residentie de plegtige onthulling plaats van het standbeeld, door het Nederlandsche volk opgerigt, ter eere van wijlen Zijne Majesteit koning *Willem den Tweeden*. Reeds vroeg in den morgen wapperden 's lands vlaggen van alle openbare en van vele bijzondere gebouwen en woningen. Het klokkenspel deed zich gedurende den geheelen dag bij afwisseling hooren. Eene aanzienlijke menigte bevond zich allerwege, om getuige te zijn van de plegtigheid, die op heden was bepaald. Dit was vooral het geval op het Buitenhof, waar het standbeeld is geplaatst. Dáár was elke woning van vlaggen voorzien. Dáár werd alles in gereedheid gebragt tot viering van het feest van den dag. Inzonderheid werd de aandacht gevestigd op de tribune, die sedert eenigen tijd daargesteld was en nu behoorlijk opgemaakt, doelmatig ingerigt en fraai versierd was. Zij was verdeeld in drie afdeelingen of vakken, en bestemd voor den koning en de leden der hoofd-commissie, belast met het oprigten van het standbeeld, voor de leden van het corps diplomatiek, de ministers, de burgerlijke en militaire over-

---

Mevrouw W a l g r a v e was reeds lang hersteld. S c h w ä b e r had evenwel zijne bezoeken niet gestaakt en brandde van hartstogt voor de mulattin, en nog meer van begeerte naar hare schatten. Zonderling genoeg, in dien korten tijd scheen ook zij eenige vriendschap of genegenheid voor hem opgevat te hebben; zij toonde dit bij elke gelegenheid en dit wakkerde de vlam nog aan, die in den boezem des Doctors woedde. De prachtige equipage vervoerde thans gewoonlijk drie personen; in de salons vond men S c h w ä b e r steeds aan de zijde van mevrouw W a l g r a v e; in de loge der opera zat hij voortdurend nevens haar, al hetwelk door de wereld natuurlijk niet onopgemerkt bleef en men bespotte den onbemiddelden man niet weinig, die zijne oogen zoo hoog durfde vestigen. Mevrouw W a l g r a v e, die zeer goed weten moest, wat er in de stad gesproken werd, ontving den Doctor echter dagelijks met toenemende voorkomendheid; dit zag S c h w ä b e r zeer goed in en het moedigde hem aan om zich, vier weken na het voorgevallene op de soirée bij de gravin G ö r g e y von H a l s l e b e n, aan hare voeten te werpen en haar in de vurigste bewoordingen zijne liefde te openbaren. Toen de Doctor deze verklaring deed, stond de mulat luisterend aan de deur, — En wie zou het gedacht hebben. de betooverend schoone, door iedereen gevierde en schatrijke mevrouw W a l g r a v e, viel S c h w ä b e r in de armen en lispte het: Ik bemin u.

De mulat stond steeds luisterend; zijne houding was dreigend; zijne oogen schoten vlammen en met de gebalde vuist wees hij op de gesloten deur. Toen verwijderde hij zich snel. Was het teleurgestelde liefde, die den secretaris zoo in woede bragt?

Acht dagen later schonk mevrouw W a l g r a v e aan den door honderden benijden Doctor, en tot verbazing van geheel de groote wereld, hare hand en haar aanzienlijk vermogen. Het huwelijk werd met buitengewone praal gevierd. Doctor S c h w ä b e r bezat thans eene beeldschoone gade en konde over schatten beschikken. Hij was bijna zinneloos van blijdschap!

In den avond van den dag, volgende op dien, waarop het huwelijk gesloten werd, trad de mulat zijne slaapkamer binnen en sloot de deur zorgvuldig achter zich toe. Hij ontdeed zich van zijn rok en das en opende eene nécessaire, waaruit hij een fleschje nam, waarin zich eene geelachtige vloeistof bevond. Hij nam een porceleinen kom met water en begon zich handen, hals en aangezigt met het vocht uit het fleschje in te wrijven; daarna wiesch hij zich met water af en bezag zich in den spiegel. Er was geen spoor meer van den mulat overgebleven. De secretaris van mevrouw W a l g r a v e was een Europeeër. Hij nam vervolgens een paletot van den muur, dien hij aantrok, hulde zich in de plooijen van een wijden mantel, drukte den hoed diep in het aangezigt en deed een schel gefluit hooren.

Onmiddelijk ging eene deur open en eene reusachtige gestalte trad binnen. Het was K a s s i o. Hij pakte zwijgend eenige goederen in een valies en wierp het over den schouder. Beide mannen verlieten daarop zoo stil mogelijk de kamer, gingen naar beneden en bevonden zich, na eene achterdeur te zijn uitgegaan, op de straat. Zij hadden spoedig het paleis verre achter zich gelaten.

HOOFDSTUK XII.

VIER MAANDEN LATER.

In een der appartementen van het paleis lag een man, op een met purper fluweel omkleed rustbed. Hij scheen onrustig te sluimeren. Wat vreeselijk lijden moest dat mensch uitgestaan hebben, om er zoo vervallen uit te zien! Het verwilderde hair hing hem langs het aangezigt, dat met eene lijkkleur overtogen en met geelachtige vlekken bedekt was. De armen lagen slap en bewegingloos naast het ligchaam; de regtervoet van den lijder was opgezwollen en had daardoor weinig minder dan het dubbele der gewone dikte verkregen. Van tijd tot tijd liet de ongelukkige een zacht gekerm hooren. Die man, was Doctor S c h w ä b e r!

De Doctor werd uit den slaap gewekt door een binnentredenden bediende, die hem, zonder een woord te spreken, op een zilveren blad, een kaartje aanbood.

heden en voor de verder genoodigden. Het geheel der tribune werd omgeven door eene nette en smaakvolle kroonlijst, rustende op sierlijk geschilderde stijlen. Op de kroonlijst prijkten de namen der plaatsen waar de schitterende wapenfeiten van den ontslapen held voorvielen. Zij zijn Salamanca, Vittoria, Ciudad-Rodrigo, en, in het midden gedekt door den Nederlandschen leeuw, Waterloo, vervolgens Quatre-Bras, Hasselt en Leuven. Elk vak, waarin een dier namen is geplaatst, wordt door eene eikenkroon opgeluisterd. Een en ander leverde een smaakvol en uitmuntend geheel op. Langzamerhand werd de tribune, alsmede andere plaatsen, waarvoor toegangkaarten verleend waren, bezet. Duizende inwoners van deze stad en elders vereenigden zich op het plein of in den omtrek. Elke woning was vervuld van toeschouwers. Tegen half twaalf ure schaarden zich om het standbeeld diviseën schutterij, grenadiers en jagers en eene sectie rijdende artillerie zonder geschut. Zij vormden een quarré, dat echter aan den kant der tribune openbleef. Aan beide zijden van het standbeeld werden de muzijkcorpsen der stedelijke schutterij en van het regement grenadiers en jagers gesteld. Het geheele garnizoen was onder de wapenen en stond voor zoover het niet in de nabijheid van het standbeeld was, in gesloten kolonne op den Vijverberg, front makende naar de Plaats. Na eenig verwijl verschenen Z. M. de koning, HH. KK. prinsen *Frederik* en *Hendrik* te paard en gevolgd door eenen luisterrijken staf. Bij HD. aankomst werd Z. M. door de leden der hoofd-commissie tot oprigting van het standbeeld, ontvangen en door de bevolking met geestdrift begroet. De president der commissie, de heer *E. W. van Dam van Isselt*, hield daarop eene welsprekende toespraak, waarbij hij 's konings toestemming verzocht, om het standbeeld te mogen onthullen en eindigde dezelve aldus:

»En nu, Sire! wende ik mij tot U, met de eerbiedige bede, dat het U behagen moge mij te vergunnen, dat ik het teeken geve, waarop de omhulsels zullen vallen, die het beeld bedekken van den beminden vorst, opdat het door ons en door de vergaderde menigte moge worden begroet, met de vaderlandsche ontboezeming: »*Aan de dierbare Nagedachtenis van den Tweeden Willem, onvergankelijke lof en eere!*''

Op een gegeven teeken werd nu het standbeeld voor wijlen koning *Willem II* onthuld. Het geschut deed zich hooren. De muzijk voerde vaderlandsche stukken uit. De marsch werd geslagen. Luide kreten werden van alle zijden aangeheven, om van de algemeene deelneming aan deze nationale plegtigheid te doen blijken. De teekeningen van dit standbeeld zijn de onthulling voorafgegaan. Het is dus voldoende hier te herinneren, dat het beeld den waardigen koning voorstelt, bloots-hoofds, los, in een afhangenden mantel gehuld, de handen uitstrekkende als sprak hij tot zijn getrouw volk; vier allegorische figuren omgeven het beeld. Een sierlijk ijzeren hek is rondom hetzelve geplaatst. Het geheel is eenvoudig maar fraai bewerkt. Het strekt den beeldhouwer en den gieter allezins tot eere. Het beeld stelt juist den vorst voor zoo als hij was, minzaam, welwillend, weldadig, edel en heldhaftig.

Na de onthulling van het standbeeld hebben al de troepen, die op den Vijverberg geschaard stonden, voorbij het standbeeld gedefileerd. De koning en de leden van het koninklijk gezin verlieten daarop het Buitenhof en keerden onder het gejuich der groote menigte naar het paleis terug. Langzamerhand verlieten de genoodigden en allen, die zich op het Buitenhof bevonden, dat plein. De plegtigheid van den dag was geëindigd. Intusschen stroomden nog aanhoudend van alle kanten zeer velen toe, om het beeld van den voormaligen koning te aanschouwen en hulde te brengen aan de nagedachtenis van dien onvergetelijken vorst. Het was in de geheele stad blijkbaar, dat van alle deelen des lands personen herwaarts waren gekomen, om deze plegtigheid bij te wonen. De sub-commissiën voor de oprigting van het beeld en de commissiën van de vereeniging van het Metalen kruis waren zeer talrijk. Onder de genoodigden merkte men ook op de voorzitters van de beide kamers der staten generaal en vele leden dier vergadering, eene commissie uit den hoogen raad der Nederlanden en commissiën van andere rijks-, provinciale en stedelijke instellingen.

Vlaardingen. De schipper van den hoeker *de Maatschappij*, *H. van Rossem*, behoorende tot de laatste op de haringvangst uitgezeilde visschers, is alhier terug gekomen, aan boord hebbende twee scheepkapiteins en zes matrozen.

Een dier scheepkapiteins *Emile Cook*, voerde de stoomboot *Lionel*, komende van Shields en bestemd naar Namsos in Noorwegen. Dit vaartuig kreeg een lek onder water en was op het punt op de hoogte van 56°49' te zinken, toen kapitein *John Amundsen*, voerende de galjoot *Neptunus*, van Holmstrand naar Leith bestemd, de bemanning aan boord nam.

Ongelukkig wierp een zware bui de *Neptunus* op de kust en verbrijzelde zijne masten en het roer. Gedurende acht dagen dobberden de beide bemanningen nu, zonder eten of drinken, een prooi der golven op de overblijfselen van het vaartuig, tot dat schipper *van Rossem* haar op den 14den Maart ontwaarde en in vier reizen aan boord van *de Maatschappij* overbragt. Zeven matrozen zijn onder die ontberingen en de koude bezweken en de overigen behouden ter dezer plaatse aangekomen.

Tilburg, 4 April. Gisteren is in de gemeente Udenhout een geweldige brand uitgebroken. Het vuur brak ten $9^1/_2$ ure uit in den stal, de schuur of in de bakkerij van *A. Verbinst*, digt bij de roomsche kerk en nam, door den Noordenwind aangewakkerd, als ook begunstigd door de buitengewone droogheid der stroo- en rietdaken, in weerwil der spoedig aangebragte hulp, zoo geweldig toe, dat al de huizen van de kerk af, langs de Krijtmolenstraat, tot en met het huis van *A. van der Schoor*, in minder dan drie uren tijds vernield werden. Zeventien huizen met de daartoe behoorende stallen, schuren en werkplaatsen zijn nu een aschhoop. Gelukkig heeft men nog, behalve eenige geiten en varkens, al de paarden en het rundvee kunnen redden.

Al die eigendommen, met uitzondering van dien van *C. van Riel*, waren verzekerd. Een gedeelte der meubels is nog bij tijds gered kunnen worden. De oorzaak van den brand is nog onbekend.

Klundert, 3 April. Dezer dagen is tegen den pastoor *van Heen* alhier proces verbaal opgemaakt, als in strijd met art. 6 der kerkelijke wet, een doodkist in miskleeding buiten de kerk gevolgd zijnde.

ENGELAND.

Uit Bombay wordt van 28 Febr. het volgende (*per telegraaf*) gemeld. Generaal *Orgon*, die de militaire operatiën der Birmannen tegen de Engelsche bestuurde, is naar Frankrijk terug geroepen. Talrijke versterkingstroepen zijn naar de noord-westelijke grenzen gezonden. Een gevecht, welks uitslag zeer gelukkig was, werd onder den kommandant *Fraser* tegen de arabische horden geleverd; de brigadier *Mackensie* heeft 5000 gevangenen gemaakt.

Londen, 29 Maart. Gisteren heeft het Lagerhuis met 177 tegen 120 stemmen verworpen een amendement van den heer *Bowyer*, strekkende om het voorstel van den heer *Chambers*, waarbij een onderzoek naar den toestand der kloosters wordt bevolen, te doen vallen. In weêrwil van het verzet der regering, zal genoemd onderzoek geschieden, en aanstaanden Donderdag zal de commissie benoemd worden. Vóór deze stemming werd een adres openbaar gemaakt, geteekend door omtrent 300 personen tot den katholijken adel behoorende, met graaf *Arundel*, lord *Shrewsbury* en lord *Stratford* aan het hoofd, waarin zij het onderzoek eene beleedigende inkwisitie en eene aanranding van de vrijheid des burgers noemen. — Heden heeft lord *John Russell* in het Lagerhuis aangekondigd, dat hij het Huis zou voorstellen deszelfs werkzaamheden van 11 tot 24 April te schorsen. Tevens gaf hij te kennen dat hij morgen de punten voor het antwoord op de koninklijke boodschap zal indienen; over dat adres van antwoord zal Vrijdag e.k. worden beraadslaagd.

Londen, 30 Maart. De koningin heeft heden een besluit uitgevaardigd, in cabinetsraad genomen, waarbij 1°. al Hr. Ms. schepen bevolen en geregtigd verklaard worden, om alle Russische schepen te nemen, met last de bedoelde bodems op te brengen en ter beschikking te stellen van Hr. Ms. admiraliteitshoven. 2°. wordt aan alle Engelsche schepen nadrukkelijk verboden naar Rusland te stevenen; 3°. wordt aan de Russische, schepen de vrijheid toegestaan om ongedeerd de Engelsche havens te verlaten voor en tot op den 10den Mei e. k., onder uitdrukkelijke voorwaarde, dat zij geen oorlogs-contrabande aan boord zullen hebben.

— Gisteren heeft het gemeentebestuur van Londen, overeenkomstig eene van oudsher bestaande gewoonte, zich naar de beurs begeven, en na de treden van den grooten trap bestegen te hebben, heeft de sergeant van wapenen der gemeente de oorlogsverklaring van Hare Majesteit aan den keizer van Rusland afgelezen. Een driewerf gejuich beantwoordde die lezing.

— De jongste wekelijksche staat der Engelsche bank toont dat het bedrag der in omloop zijnde banknoten, met 456,925 p. st. vermeerderd, thans 21,240,775 p. st. is, en dat de waarde van den voorraad edel metaal met 193,557 p. st. is verminderd en alzoo 14,829,282 bedraagt.

— Drie schepen zijn van Australië te Londen aangekomen met ladingen goud. Een dier bodems had voor 160,000 p. st. aan boord.

— De pacha van Egypte heeft 130,000 p. st. gestort, als de laatste termijn der leening, welke hij achttien maanden geleden heeft gesloten om zijne schatting aan den sultan te betalen.

FRANKRIJK.

Parijs, 26 Maart. In de maand Februarij heeft de ontvangst der douanen in Frankrijk bedragen 10 391,000 fr. tegen 9,638,000 fr. in Februarij 1853. De invoer van granen neemt toe, en bedroeg gedurende de twee eerste maanden dezes jaars 1,878,000 centenaars (2,608,000 mudden); de in 1853 ontlaste artikelen, ruw en gegoten ijzer en staal, steenkolen, vee, vleesch, geven bij voortduring voordeelige cijfers, vooral het vee, waarvan in Januarij en Februarij zijn ingevoerd 39,040 stuks, tegen 13,485 in die maanden van 1853.

— Een zeer talrijke vergadering van kruideniers te Parijs werd dezer dagen in deze stad gehouden, om te beraadslagen over de kwestie van het sluiten hunner winkels op zondag. Er was eene commissie benoemd, om onderzoek te doen naar de middelen, om deze sluiting te verkrijgen van allen die tot den handel in kruidenierswaren en specerijën behooren, opdat de open winkel van den een geen nadeel mogt toebrengen aan den gesloten winkel van den ander. De commissie heeft als middel van overtuiging, den maatregel voorgesteld, dien een der belangrijkste wijken van Parijs ten voorbeeld van de anderen zou geven, en bijgevolg wendde men zich tot al de kruideniers in de rue Vivienne en Richelieu. Of al die winkeliers eenstemmig over de zaak denken is nog onbekend; het schijnt echter dat voor alsnog niet allen tot de verlangde overeenkomst zijn toegetreden.

Parijs, 29 Maart. Mlle *Rachel* is te Parijs teruggekomen. Zij zegt ongesteld te zijn en onmogelijk in de eerste maanden te kunnen spelen. Evenwel verzekert men dat zij binnen eene maand naar Noord-America vertrekt, alwaar zij een schitterend engagement moet hebben aangegaan.

Parijs, 30 Maart. Naar men verneemt, zal, op voorstel van baron *Ladoucette*, de senaat zich eerlang bezig houden met het onderzoek van een door hem in te dienen wetsontwerp, strekkende om de kerkelijke inzegening der huwelijken verpligtend te maken. Men zegt, dat de drukke bijeenkomsten van generaal *de Corte*, adjudant des keizers, met den heer *Louis Venillot*, dezer dagen gehouden, niet zonder invloed zijn gebleven op het initatief van dit voorstel.

— Ter beurze liep het gerucht, dat aan de dagbladen bevel zou worden gegeven, geene andere berigten van het tooneel des oorlogs mede te deelen, dan die door den *Moniteur* worden openbaar gemaakt.

Parijs, 31 Maart. De *Moniteur* logenstraft het gerucht, dat een observatie-leger aan den Rijnoever zal worden bijeengetrokken. Ook verklaart het blad voor valsch de geruchten, volgens welke de mogelijkheid zou bestaan, dat de Russen te Constantinopel konden komen, alvorens de Engelsch-Fransche krijgsmagt aldaar verscheen. Het voegt er bij, dat de regering, zoodra zij nieuwe mededeelingen zal ontvangen, ze onmiddelijk openbaar zal maken.

Parijs, 1 April. Bij keizerlijke decreet van 16 Oct. 1853, werden ter aanmoediging van de katoenteelt in Algerië, eene groote prijs van 20,000 fr. en drie kleinere prijzen van 5000, 3000 en 2000 fr. uitgeloofd. Aan dit decreet zal thans uitvoering worden gegeven en reeds zijn de commissiën van beoordeelaars benoemd. In 1853 werden 500 bunders land in die kolonie met katoen bebouwd, die voor eene waarde van 600,000 fr. opbragten.

— Ter beurze van Marseille liep het gerucht, dat de Napelsche regeting aan de schepen van hare natie verboden had ladingen in te nemen voor Fransche of Russische rekening. Tot dit gerucht heeft aanleiding gegeven de volgende omstandigheid. De koning der Beide Siciliën heeft, om al den schijn van eene strikte onzijdigheid te bewaren, het verlangen te kennen gegeven, dat de schepen die gehuurd waren voor het vervoer van troepen van materiëel der Fransche expeditie, de Fransche vlag zouden hijschen in plaats der Napolitaansche. Het Fransche bewind heeft daarin niet willen treden, weshalve de met de kapiteins der Napolitaansche schepen gesloten contracten moesten worden vernietigd.

DUITSCHLAND.

Uit Zevenbergen meldt men, dat de regering aldaar een plan tot opstand op het spoor gekomen is; de deelnemers aan dit complot moeten reeds volgens het krijgsregt teregt gesteld zijn; men zonde ook den in den opstand van 1848 bekenden Hongaarschen generaal *Mack* gevangen genomen en bereids te Maros-Vasachely opgehangen hebben; ook *Moritz Perezel* moet zich op Oostenrijks grondgebied bevinden en aldaar vele oproerige proclamatiën verspreid hebben, maar na het ontdekken der zamenzwering is hij naar Servie teruggekeerd.

— Het resultaat der leening in Oostenrijk geopend, schijnt niet zoo gunstig te zijn als men gemeld had. Er was 52 millioen ingeschreven, dus 2 millioen te veel. Hiervan hadden de provincien en het buitenland 10 millioen bijgedragen, terwijl in Weenen voor 42 millioen was ingeschreven. Het huis *Rothschild* had 7 millioen, baron *Sina* 5 en baron *Erkeles* 4 millioen bijgedragen.

— Geleid dien heer naar dit vertrek, zeide de Doctor. Binnen 's monds voegde hij er bij: Ik vrees thans voor niets en voor niemand meer!

Een oogenblik daarna stond sir William Woodley voor het rustbed.

Met ijskoude blikken staarde William op zijn vijand. De uitdrukking van ziedenden hartstogt, van gloeijenden haat, was thans geheel en al van zijn gelaat verdwenen. De Italiaan had eene ijselijke, afschuwelijke wraak genomen. De koele, door niets te bewegen Engelschman, kwam thans zich in den aanblik verlustigen van het kwaad, dat hij zelf gesticht had.

— Goeden dag, mijnheer Schwäber, zeide hij, zonder dat zijne stem de minste aandoening of ontroering verried, hoe gaat het? Gij ziet, ik mag reizen of niet reizen, mijn hart trekt mij altijd naar het graf mijner Julie terug!

— Wat wilt gij van mij? vroeg de Doctor ernstig.

— Ik kom u afhalen om met mij naar de begraafplaats te gaan, waar onze beminde Julie reeds zoo lang op ons wacht!

— Julie is gelukkiger dan ik. Zij is dood! Voor haar biedt het leven geene smarten meer. Doch ik! Ik lijd verschrikkelijk! Gij ziet immers wel, sir William, dat ik buiten staat ben mijne kamer te verlaten.

— Dan zal ik wachten. — Gij zijt gehuwd, zoo als men mij verhaalt, Doctor. Gij zult mij immers wel het genoegen doen van mij aan uwe gade voor te stellen?

— Mijne gade, sir William, is even krank als ik; wij zijn beiden door dezelfde ziekte aangetast; eene ziekte, waaraan zij goed wederstand biedt, doch die mij in weinige maanden magteloos heeft ter neder geworpen!

— Dit doet mij leed, Doctor, daar ik aan mevrouw, uwe gemalin, eenige bevelen te geven heb.

— Wat zegt gij, sir William?

— Bevelen te geven heb, herhaalde deze. — Hij schudde toen de zilveren tafelbel. De bediende trad weder binnen.

— Zeg aan mevrouw Schwäber, namens mij, sir William Woodley, dat zij zich gereed moet maken, om over een uur met mij te vertrekken.

De bediende ging heen. De Doctor zag William met eene onbeschrijfelijke verbazing aan.

— Wat meent gij dan toch, herhaalde hij.

— Ik neem mijne slavin Ataliba, die ik hier heb achtergelaten, weder met mij naar Demerary terug. Vindt gij dit zoo onnatuurlijk?

— Maar ik begrijp u niet! zeide de Doctor andermaal; hij geloofde dat sir William waanzinnig geworden was.

— Dat komt, antwoordde deze, omdat ik vergat u nog iets mede te deelen. Doch blijf bij het vernemen der heugelijke tijding bedaard en ontstel niet; dit zoude u kunnen benadeelen. — Julie is *niet* dood!

— Niet! kreet Schwäber, die begon te begrijpen.

— Neen! Zij leeft en bevindt zich thans in een klooster. Haar echtgenoot is overleden. — Men heeft mij bedrogen, schandelijk bedrogen! Vindt gij niet, Doctor?

Deze zweeg. De oogen puilden hem uit het hoofd, zoo strak waren zij op William gevestigd.

— Maar Julie, vervolgde William, had een oom, een Doctor; gij kent hem niet, mijnheer Schwäber. Deze, was het die mij misleidde en mij en zijne nicht ongelukkig maakte. Doch ik heb mij heerlijk op hem gewroken. Dat moet ik u eens verhalen, Doctor, zeide William, terwijl hij een stoel naar en zich naast het rustbed plaatste, maar zoo digt, dat zijn aangezigt bijna dat van Schwäber raakte.

Eene rilling voer den Doctor door het ligchaam.

(*Wordt vervolgd.*)

— Prinses *Marianne* der Nederlanden heeft voor de stichting van eene Evangelische kerk te Kamenz 25,000 thaler en voor den bouw van eene pastorie te Landek, in het graafschap Glatz, 1000 thaler geschonken.

— Het besluit der Badensche regering tot intrekking der verordening, uitgelokt door den tegenstand van den aartsbisschop van Freiburg, is genomen, ten einde de aan te knoopen onderhandelingen met Rome gemakkelijk te maken. De regering zal niettemin het tot dusverre ingenomen standpunt vasthouden. De graaf *van Leiningen* vertrekt in de volgende week naar Rome, om onderhandelingen tot de regeling der kerkelijke aangelegenheden met den Pauselijken Stoel aan te knoopen.

— Een brief uit Weenen meldt, dat de gezamenlijke Russische magt, welke aan den Donau, in de Krim en in Circassie op de been is, 350,000 man bedraagt, aangevoerd door 112 generaals en voorzien van 280 stukken geschut, zonder nog te rekenen de vesting-artillerie.

— Uit Berlijn schrijft men, dat de zending van den generaal *von Lindheim* naar Petersburg aldaar gunstig opgenomen is; de vredesvoorstellen van Pruissen hadden aan het Russische hof een goeden indruk gemaakt. In meerdere bijzonderheden treedt men niet, maar zegt dat een Russisch diplomaat te Berlijn verwacht wordt. Welligt tracht Rusland Pruissen aan zijne zijde over te halen, of ten minste tijd te winnen tot voltooijing der toerustingen.

— Van eene geloofwaardige zijde wordt verzekerd, dat Pruissen en Oostenrijk overeengekomen zijn, eene nagenoeg gelijkluidende nota naar St. Petersburg te zenden, waarin met nadruk en ernst gewezen wordt op de gevaren welke de Russische staatkunde over Europa gebragt heeft, en met de verklaring, dat de beide Duitsche mogendheden, in geen geval, eene uitbreiding van grondgebied van Rusland zullen dulden. Pruissen verklaart zijne onzijdigheid in dier voege, dat Rusland de Pruissische wapenen tegen zich zal keeren, zoodra het bestaan van Turkye ernstig bedreigd wordt.

— De kolonel *Fauts*, kapitein van een keizerlijk linieschip, zal van Weenen naar Engeland vertrekken, om de aldaar in aanbouw zijnde en bijna voltooide twee Oostenrijksche oorlogs-stoomschepen in ontvangst te nemen.

— De door Pruissen geopende onderhandelingen zullen bij het Oostenrijksche hof op veel belemmeringen stuiten, daar het Weener kabinet niet weinig tegen Rusland is ingenomen, omdat de Czaar tot dus verre alle Oostenrijksche voorstellen heeft verworpen. Wel is waar heeft de heer *von Meyendorff*, de Russische gezant, de minzaamste verzekeringen gegeven en de verklaring afgelegd dat Rusland, bij den zeer waarschijnlijk eerlang te volbrengen overtogt van den Donau bij Brailow aan de Oostenrijksche belangen volstrekt geen afbreuk zal doen; doch deze verklaringen zijn reeds zoo dikwijls gegeven, en de Russische heerschappij in de Donaulanden wekt groot misnoegen. Rusland zoekt op alle mogelijke wijze Oostenrijk van de Westersche mogendheden af te trekken.

ZWITSERLAND.

De HH. *Brunner* en *Hipp*, directeurs van de electrische telegrafen in Zwitserland, hebben een draagbaren toestel uitgevonden, waardoor zij, door het, op welk punt men wil, aan de telegrafische draden te hechten, eene depêche kan overbrengen. Met dezen toestel zijn proeven genomen op twee mijlen van Bern, op eene plaats alwaar geen telegraaf-bureau bestond, en na den toestel in verband gebragt te hebben met de draden, heeft men met goeden uitslag gecorrespondeerd met Zurich, Bazel, Genève en la Chaux-de-Fonds.

— Een hoogst netelig geschil is ontstaan tusschen de uitvoerende magt van Zwitserland en den grooten raad der cantons. Zoo als men weet weigerden bij de laatste zitting der bondsvergadering zoowel de nationale raad als de stendenraad de Berner drukperswet goed te keuren, op grond dat zij bepalingen bevatte, die in strijd waren met de beginselen van de staatsregeling in Zwitserland. De groote raad van Bern, waarin sedert 1850 het behoudend element de bovenhand heeft, heeft geweigerd om zich naar deze besluiten der beide Zwitsersche kamers te schikken, en heeft op praeadvies van den cantonnalen raad van state met 96 tegen 82 stemmen beslist, dat hij weigerde de bevoegdheid der bondsvertegenwoordiging te erkennen, voor zoover betreft het onderzoek van de drukperswet, en heeft tevens den raad van state opgedragen om deze zienswijze door alle mogelijke constitutionele middelen te ondersteunen. Deze zaak kan tot groote verwikkelingen en stormen aanleiding geven, ingevalle de bondsvergadering, zoo als ontwijfelbaar schijnt, volhardt bij hare weigering nopens de Berner drukperswet.

SPANJE.

Den 14 Maart is te Sevilla eene waschvrouw van 105 jaren overleden, terwijl zij met haar bedrijf bezig was.

— Het Spaansche dagblad *Clamor Publico* deelt mede, dat te St. Sebastian eene bekendmaking is verschenen, waarin de matrozen der Spaansche handelsmarine uitgenoodigd worden zich naar Bordeaux te begeven, zoo zij gezind zijn op de Fransche schepen dienst te nemen op zeer voordeelige voorwaarden.

— Berigten uit Madrid van den 17den deelen mede, dat de militaire commissie te Saragossa steeds voortgaat met vervolgingen tegen degenen, die zij veronderstelt aan de gebeurtenissen van den 20 Febr. te hebben deel genomen. Men spreekt van onderscheidene inhechtenisnemingen onder de burgerklasse. De militaire commissie heeft eene waarschuwing gerigt tot de naar Frankrijk geweken officieren en soldaten, waarbij zij worden gesommeerd binnen 30 dagen terug te keeren, ten einde hunne verdediging in te dienen.

AMERICA.

Uit de Vereenigde Staten is het belangrijkste wat wij te melden hebben, het berigt van eene dreigende oneenigheid tusschen Spanje en de Vereenigde Staten en de te dier zake aan het congres ingediende boodschap van den president *Pierce*. De aanleiding tot dat geschil is het in beslag nemen door de Cubasche autoriteiten van het Americaansche stoomschip *Black Warrior*, onder voorgeven, dat het tegen de tolwetten had gezondigd; hetzelfde had plaats met de schoener *John S. Gettings*. In zijne boodschap geeft de president te kennen, dat de daardoor ondervonden beleediging zoo groot is, dat hij volledige vergoeding verwacht, zoodra het gouvernement van H. K. M. zal zijn bekend geworden, ofschoon dergelijke verwachtingen bij andere gelegenheden niet zijn verwezenlijkt. De president zegt wijders, dat hij reeds maatregelen heeft in het werk gesteld, om het gebeurde aan de Spaansche regering voor te dragen en onverwijlde schadeloosstelling voor deze moedwillige daad te eischen. Indien deze stappen ter verwerving eener minnelijke vereffening met Spanje ongelukkiglijk zonder gewenscht gevolg mogten blijven, zal de president niet nalaten het gezag en de middelen, die hem ten dienste staan, te doen gelden ter handhaving van regtvaardig regt, ter verkrijging van herstel van grieven en ter wreking van de eer der Americaansche vlag. Ten einde voorbereid te wezen op gebeurtelijkheden stelt hij aan het congres voor, zoodanige provisionele maatregelen te nemen, als de zaak mogelijker wijze kan vereischen. Deze boodschap was door alle partijen der kamer met groot genoegen ontvangen. Men verhaalde dat eene rijks-stoomboot oogenblikkelijk naar Cadix zoude worden gezonden. Het departement van marine maakt toebereidselen, om de zeemagt van het West-Indische station te versterken. In de kamer van vertegenwoordigers had de heer *Giddings* den stap des presidents afgekeurd en de autoriteiten van Cuba verdedigd. Deze zaak had in beide kamers aanleiding gegeven tot hevige woordenwisselingen.

CALIFORNIA.

Over Californie had men uit Sonora vernomen, dat de president, kapt. *Walker*, zijn flibustiers legertje had afgezonden tegen de Apacha Indianen, die tot dus ver straffeloos de blanken beroofden en vermoordden. Men gelooft, dat hij hierdoor veel aanhang zal verwerven en alzoo in staat worden gesteld, om met goed gevolg weerstand te bieden aan Mexico in deszelfs poging tot herwinning van het verloren grondgebied. Onder *Walkers* bende was een oproer daarmede geëindigd, dat aan de misnoegden vergunning werd gegeven, om de expeditie te verlaten. Daarop keerde een vijftigtal naar Californie terug. In de baai van Nicaragua was eene boot omgeslagen, waardoor 24 personen het leven hadden verloren. Te San Francisco waren weder 800 Chinezen aangekomen.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Men leest in den *Zuid-Afrikaan* van 6, 9, 16, 20, 23 en 29 Maart:

Luit.-Generaal *Jackson*. Men zegt thans dat die officier, wiens aankomst met de *Mauritius* wij reeds vermeld hebben, niet alleen opperbevelhebber der troepen zijn zal, maar tevens luit. gouverneur der oostelijke provincie en dat de heer *J. R. Imnis* van het koloniaal bureau, hem in de laatste betrekking, als secretaris zal worden toegevoegd. Het hoofdkwartier zal te Grahamsstad worden gevestigd en de staf van het commissariaat alhier, heeft reeds last zich ook derwaarts te begeven, zullende het departement alhier geplaatst worden onder toezigt van een adjunct commissaris generaal.

H. M. stoomboot *Dee* zal, zegt men, den luit.-generaal en staf, binnen weinige dagen naar Algoabaai overbrengen.

— De *Frontier-Times* met den post van ll. Zaturdag ontvangen, zegt, dat de heer *Vowe*, de civile commissaris van het Caledon district, die onlangs te Grahamsstad is aangekomen, meldt, dat eene partij een jakhals achtervolgde, die in een gat de wijk nam, waaruit een stuk kwarts gehaald en bevonden werd goud te bevatten en hij groef daarna uit de aarde een stuk kwarts waarin hij gouddeeltjes vond. Wij hebben van geen regtstreeksch narigt van de mijn met den laatsten post gehoord, zijnde de delvers waarschijnlijk te druk bezig met graven.

— De Souvereiniteit. De laatste post van de Souvereiniteit heeft de tijding gebragt van het opgeven van dezelve en de terugtrekking van Britsch oppergezag over dat grondgebied. De artikelen van het verdrag gesloten door Harer Majesteits speciale commissaris aan den eenen kant, en het provisioneel gouvernement der nieuwe republiek aan den anderen kant, zal men in dit nommer geplaatst vinden. Eenige heeren, behoorende tot het vorig committé van afgevaardigden, hadden eene memorie aan sir *George Clerke* ingediend, verzoekende dat de maatregel van opgave mogte worden uitgesteld, op grond van de ontdekking van goud in de Souvereiniteit, en de wanorde en verwarring welke waarschijnlijk zouden ontstaan bij de afwezigheid van een krachtdadig gouvernement, maar sir *George Clerke* antwoordde hierop »dat de ontdekking waarvan zij melding maakten, geen invloed kon uitoefenen op het besluit van H. M. gouvernement om uit dat grondgebied terug te trekken.« »Ik heb« voegt sir *George* er bij, »de zekerste middelen te baat genomen om dit besluit algemeen bekend te maken; en de ingezetenen van Smithfield zouden het voordeeliger voor hunne belangen vinden er geloof aan te hechten dan zich vast te houden aan verwachtingen welke niet verwezenlijkt kunnen worden.«

— Op den 14 ging de heer *Jacs. J. Hoffman*, fungerende veldkornet, met een klein gezelschap boeren, op eene expeditie tegen de Boschjesmans, die onlangs zeer lastig waren geworden, in de nabuurschap van de Modderrivier. De Boschjesmans werden op eene vlakte gevonden, maar gedeeltelijk in holen verscholen. De heer *Hoffman* zond zijn bediende om hen tot de overgaaf te dagen, maar zij zeiden dat zij gereed waren te vechten en lieten dadelijk een bui van pijlen volgen. Hierop opende de heer *Hoffman* en zijne partij een vuur op hen en de uitslag was 5 dooden, en vier man, een kind en eene vrouw (sedert dood) zwaar gekwetst. Zeven gestolen paarden werden hernomen, drie waarvan gevorderd werden door den heer *Isaac Pretorius*. De vrouw, zegt men, tot het laatst gevochten te hebben, en ofschoon op vier plaatsen gewond, leefde zij zeven dagen. Het kind werd op haar rug geschoten. Drie man die ontkwamen zetten hunne strooperijen nog voort.

— De *Graaff-Reinet Herald* van 1 Maart zegt, dat binnen de laatste veertien dagen vijf zwermen sprinkhanen over de stad gepasseerd zijn. De talrijkste in den morgen van den 1sten te 7 ure. De bovenlaag scheen in eene regtstreeksch noordelijke rigting te gaan, terwijl de onderlaag noordwest ging. Het getal was zoo groot en de zwerm zoo dik dat het het gezigt van de omliggende bergen benevelde en naar een dikke sneeuwstorm geleek. Zij hebben in de stad maar weinig schade gedaan, doch men verwachtte droevige berigten van hunne verwoestingen in Sneeuwberg.

— Verscheidene partijen formeren zich in Port Elizabeth om naar Smithfield te vertrekken, en door stellig narigt op de plaats den waren aard der goudontdekkingen te vernemen. Verscheidene voorgenomen delvers en personen, verlangend om de Smithfield velden in oogenschouw te nemen, zijn op Dingsdag in de »*sir Robert Peel*« aangekomen.

— De Goudvelden. De operaties, welke zoo gunstig begonnen zijn, en gestaakt om de bijeenkomst van den 15den, zijn hervat. Het blijkt dat het kostbaar metaal gevonden is op verschillende plaatsen, ver van elkander. Monsters gevonden in de Koesbergen in het Basuto land, zijn in het bezit van boeren in het Caledon district. Volgens narigt, ontvangen van de talrijke personen uit alle oorden, die onlangs Bloemfontein bezochten, blijkt het, dat men er gerust op af kan gaan, dat de goudvelden zich uitstrekken over de geheele Souvereiniteit en de Transvaal.

— Men heeft te Bloemfontein narigt ontvangen uit de binnenlanden, waaruit blijkt, dat Dr. *Levingston* aanmerkelijk verder is gekomen dan 14° Z. B. en 32° 50 O. L. Hij had acht verschillende aanvallen van koorts gehad, en zijne gezellen hadden allen aan dezelfde kwaal geleden. Hij had Portugeesche slavenhaalders ontmoet, en slaven zien wegleiden in partijen van acht aan ééne ketting. Hij had ook Arabische slavenhandelaars ontmoet, die Arabisch vlug konden schrijven. Deze waren ook aan het zoeken naar slaven. Zij waren van Zanzibar en onderdanen van den Imaum van Muscat. De Portugezen voorzien de inlanders overvloedig met geweren uit het westen (van Benguela) en kunnen kruid enz. beter koop verkoopen, dan handelaars van het zuiden doen kunnen: zoo dat alle pogingen van zuidelijke beambten, om den toevoer van dat vernielend middel tegen te gaan, naar evenredigheid onbeduidend zullen zijn. De landen door Dr. *L.* bezocht waren prachtig en vruchtbaar, en gedurende het regensaizoen waren honderde van mijlen met water bedekt. De bevolking is zeer groot. De heer *Anderson* bad het meir van de westkust bereikt, en was, zoo ver wij konden vernemen, aan het terugkeeren. De heeren *Thompson* en *Chapman* waren ook in die buurt. Dr. *Levingston* was drie dagen reizens de rivier Chobie afgekomen om hen te zien, maar zij waren vertrokken. Men kan zich op deze bijzonderheden verlaten, als komende uit een authentiek kanaal. Het blijkt verder, dat de slavenhandelaars niet wel geslaagd waren. De zoon van Sebitoane was opperhoofd, alhoewel hij eenige tegenkanting had ontmoet van eenige die naar dien post stonden. Deze ijverzuchtige heeren waren gearresteerd geworden door de intrigues der slavenhandelaars. Dr. *L.* is welligt nu op weg naar de Kaap.

Vriend van de Souvereiniteit, 4 Maart.

— *De Zuid-Africaansche Republiek over de Vaal.* Een slag heeft plaats gevonden nabij Rhenosterpoort, tusschen de manschappen van de republiek en *Marawe*, een Kafferopperhoofd. Daar het eene bestaande wet is in de republiek dat geene inboorlingen onder derzelver gebied in het bezit van vuurwapenen, kruid en paarden zullen zijn, werd gezegd opperhoofd aangeklaagd in het bezit van zoodanig artikelen te zijn; op welke klagten hij verscheidene malen gedagvaard is geworden, maar zonder gevolg; mijnheer verkoos niet te komen noch eenige dezer wapens op te geven, zeggende dat zijn volk zulk eene menigte geweren had, dat het hem onmogelijk was het getal er van te noemen, en dezelve even zoo hoog noodig had als zijne assagaaijen en er geen opleveren zal. Hierop werd commandant *Potgieter* met omtrent 100 man afgevaardigd om gemeld opperhoofd de wapenen te ontnemen. Hij arriveerde vroeg in den morgen bij de zoogenoemde stad en fortificatiën, en zond onmiddelijk eene kleine partij zijner manschappen om hem te verzoeken de wapenen op te leveren; doch instede van de wapenen ontvingen zij kogels in massa, waarop de commandant zijne manschappen aanmoedigde om hun uiterste aan te wenden, dezen guit zoo spoedig mogelijk ten onder te brengen. Na een gedurig vuur van zes uren aan den gang gehouden te hebben, waren de Kaffers totaal verslagen en de geheele stad verbrand. Volgens rapporten is er geen Kaffer ontkomen; die niet gedood zijn waren gevangen genomen. De buit wordt geschat op 2800 beesten en 1400 schapen.

Deze les zal de andere opperhoofden een stap nader tot beschaving brengen.

De commandant heeft geen enkele van zijne manschappen verloren. Dit is het eerste gevecht, hetwelk onder het bestuur van den jongen commandant heeft plaats gehad, en volgens geruchten heeft het hem veel eer verschaft, en den titel van generaal commandant ten hoogsten onder zijne manschappen waardig gemaakt, daar in alle vorige commando's nimmer eenig commandant met zooveel voordeel en spoed is geslaagd. Moge moed, kracht en beleid hem altoos bij zijn.

Z. O. Afrikaan, 24 Feb.

CHINA.

De tijdingen uit dit rijk loopen tot den 6 Mei en zijn van alle belang ontbloot.

Latere berigten omtrent de overwinningen door het Keizerlijk leger op de insurgenten behaald, en welke wij bereids in ons Nommer van den 13 Mei mededeelden, melden dat de nederlaag der insurgenten volkomen geweest is en dat er bij de 6000 à 7000 hunner gesneuveld zijn. Sommigen der insurgenten hebben zich onderworpen en bij de keizerlijken gevoegd, door welken zij zeer goed ontvangen zijn. Zes personen, die zich het eerst onderwierpen, zijn, waarschijnlijk om ook meerderen tot onderwerping te brengen, met den witten knoop begiftigd.

— In ons Nommer van 26 April j.l. deelden wij de ontdekking van goud in de nabijheid van Canton, door Chinezen, die vroeger in Californie geweest waren, mede. Die ontdekking vond plaats in het uitgestrekte district van Ngan-ping, zuidwestwaarts van Canton gelegen en veroorzaakte eene groote opgewondenheid. Glinsterende deeltjes in het zand van de rivier Tan-liu in het afgeloopen jaar gevonden, werden bij wassching bevonden

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 27 Mei 1854, No. 42.

goud te zijn. De laatste berigten deelen mede, dat er ook op de heuvels Pak-wan-shan in Yan-ping-hien en in een bergstroom, Kin-kai-shewie genaamd, goud gevonden is. De meest gelukkige zoekers verkregen in minder dan eene maand vijf thails goud, hetwelk men wil, dat dat van Californie, naar de reden van 16 : 18, in zuiverheid overtreft.

— Er was een gerucht uit Peking in omloop, dat er een compromis op handen was, ten gevolge waarvan het Chinesche rijk in twee gelijke deelen, tusschen de oude en nieuwe dynastie zoude verdeeld worden.

— Te Amoy verwachtte men een nieuwen aanval der rebellen, met het doel deze plaats te hernemen; alle toebereidselen tot een wakkeren wederstand werden gemaakt.

JAPAN.

De *Overland China-Mail* van 6 Mei deelt eene schets van het door de Japannezen aan de Americanen voorgestelde verdrag mede. De namen der plaatsen zijn naar de Chinesche uitspraak gespeld, zoodat het moeijelijk valt derzelver identiteit uit te maken.

Artikel I. Schepen, toebehoorende aan de Vereenigde Staten van Noord-America, zullen in de haven van Cheang-ke (Nagasaki ?) aankomende, naar derzelver behoeften van water, hout, levensmiddelen en steenkolen worden voorzien. De Japannezen zullen alles leveren wat hun mogelijk is. De betalingen zullen in vreemd goud en zilver en in geen ander metaal worden gedaan, zooals zulks in den handel met de Nederlanders en Chinezen gebruikelijk is. Deze schikking zal eerst met de eerste maan van het volgende jaar van kracht zijn. Vijf jaren later, zal een andere haven worden opengesteld.

Artikel II. Bijaldien een schip der Vereenigde Staten op eenig gedeelte der kust van Japan komt te stranden, zal de bemanning, in schepen van dat rijk, naar de haven van Cheang-ke vervoerd, en al wat van het wrak mogt gered zijn verantwoord worden. Wanneer na vijf jaren tijds de nieuwe haven zal geopend zijn, zal het ter keuze der schipbreukelingen staan, of zij derwaarts dan wel naar Cheang-ke wenschen te worden gebragt.

Artikel III. Daar het moeijelijk is te weten, of schipbreukelingen eerlijke lieden dan wel zeeroovers zijn, zal hun niet worden toegestaan naar hunne keuze elders te gaan.

Artikel IV. Cheang-ke is een haven, welke door de Nederlanders en de Chinezen bezocht wordt, en burgers der Vereenigde Staten aldaar komende, zullen zich aan de bestaande wetten moeten onderwerpen, en niet naar hun welbehagen langs het strand kunnen rondzwerven.

Artikel V. Na het openstellen der haven (Cheang-ke) zal geene verandering of bijvoeging tot dit tegenwoordig verdrag gemaakt worden, alvorens rijpelijk overwogen te zijn.

Artikel VI. De Loo-choo eilanden op een grooten afstand gelegen zijnde, zoo is de openstelling van een haven aldaar een punt, hetwelk thans niet kan beslist worden.

Artikel VII. Choog-tim (?) is even ver verwijderd en door een onafhankelijk prins geregeerd. Dierhalve is de opening van een haven aldaar mede een punt, dat thans niet kan worden uitgemaakt. In de lente van het volgend jaar, wanneer de schepen der Vereenigde Staten te Cheang-ke wederkeeren, zal dit punt nader in overweging worden genomen.

De volgende nota schijnt een additioneel artikel te wezen :

Schepen van uwe geëerde natie behoefte aan levensmiddelen, brandhout of water hebbende, zullen het noodige in de haven van Sang-kwoon-kong kunnen erlangen. Daar deze plaats echter verre verwijderd is en het dus maanden tijds kosten zal de noodige regeling te maken, zoo zal daarmede eerst een aanvang worden gemaakt met de zevende maand in den herfst van het volgende jaar, overeenkomstig onzen kalender.

Deze nota draagt de zegels van de twee eerste Japansche commissarissen en is gedagteekend van den 25sten dag van de tweede maand van het zevende jaar der regering van den keizer *Ka'-wing*. Overeenkomstig de Chinesche jaartelling, zoude die dag met dien, bevorens de *Susquehanna* van Hongkong vertrok, overeenkomen.

Ingezonden Stukken.

Aan

de *Redactie van den* Java-Bode.

Mijne Heeren!

Mag ik UEd. een plaatsje in uw blad verzoeken voor de volgende regels.

Ik ben altijd een voorstander geweest van de beoefening der kennis van het verledene, omdat daaruit vele nuttige wenken voor het tegenwoordige en het toekomende te putten zijn. Maar welk nut het kan hebben in het verledene te wroeten, alleen om de menschheid onteerende voorvallen op te rakelen, kan ik niet begrijpen en moet ik afkeuren, omdat ik daar geen nut in zie.

Daarom keur ik af hetgeen ik, in No. 3 van den 5den Jaargang van het Tijdschrift *het Regt in Nederlandsch-Indie*, onder het hoofd: *Nalezingen uit de archieven van de voormalige bank van Schepenen te Batavia*, vind overgenomen.

Ik dacht daar te vinden belangrijke regtskundige vragen; maar zie, ik vond niets dan een walgelijk verhaal van de allerbarbaarschte executie die men kan uitdenken, en eene nog walgelijker prijs-courant van martelingen.

Als een eenvoudig man vraag ik mij af, welk nut daarin kan gelegen zijn? Ik zie daarin alleen eene herinnering aan zeden onzer voorvaderen in Indië, die wij liever moesten trachten te bedekken. Wij weten allen, dat in de tijden der voormalige O. I. Compagnie soms gruwelen zijn gepleegd, waarvan men in Europa zou ijzen. De executie van *Pieter Elberfeld* en zijne medepligtigen is een ieder, die iets over Indie gelezen heeft, bekend. Maar zoo iets zal nu niet meer kunnen plaats hebben. Onze strafwet is zoo zacht als ergens in Europa. Waartoe dient nu eene herinnering aan afschuwelijke, op zich zelven staande feiten uit het verledene?

Misschien kan de Redactie van het genoemde Tijdschrift voor de opname dezer *Nalezingen* eene goede reden gehad hebben, maar zij had die dan aan het publiek moeten mededeelen. Zoo als de *Nalezingen* zich nu voordoen, walgt het den lezer zonder hem iets te leeren.

UEd. Dienaar,

S.

Scheepsberigten uit Australie.

Nederlandsche schepen liggende in Hobson's baai en Port-Philip op 31 Maart 1854.

Scheepsnaam.	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Aanmerking.*
Adrianus Wilhelmus	Bok	Batavia.	Van alle deze bodems, behalve van de „*Bellatrix*" hebben eenige der matrozen hunne schepen in stilte verlaten.
Philips van Marnix.	v. Duyn	»	
Cornelia	Deinum	»	
Delta	Kunst	»	
Wilhelmina Catharina	de Groot Stiffes	»	
Elizabeth Antoinette	Besier	»	
Johanna Cornelia	Achenbach	»	
Gouv. Gen. Rochussen	Ryken	»	
Bellatrix	Sandberg	Bat. v. Sydney.	
Cornelia	Visser	Batavia.	
Maria Sophia	van Gysel	Sydney.	
Vier Gezusters	Verschuur	Batavia.	
Elizabeth	Bok	»	
Oud Alblas	Kruymel	»	
Hellevoetsluis	Vos.	»	
Stad Amsterdam	Stokvliet	»	
Euterpe	Kuipers	»	
Antoinetta Maria	Dueter	»	

Ingeklaard sedert 1 Januarij 1854.

Datum.		*Scheepsnaam.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Jan.	4	Generaal Michiels	Prosser	Bat. v. Adelaide.
»	11	Kenau Hasselaar.	Lindeman	Londen.
»	16	Jannetje	Lupcke	»
»	17	Adrianus Willhelminus	Bok	Singapore.
»	22	Alcyone	Haacke	Amsterdam.
»	24	Sultana	Schade	Soerabaya.
»	26	Juno	Chevalier	Londen.
»	—	Gen. v. d. Bosch	Parlevliet	»
»	29	Hendrika	Reiniersen	»
»	31	Dorothea	van der Kolk	»
Febr.	3	Philips van Marnix	van Duyn	»
»	9	Hong Kong	Keuker	»
»	10	Beurs van Rotterdam	Veenstra	»
»	22	Ridderkerk	Nolte	»
»	—	Cornelia	Deinum	»
»	24	Delta	Kunst	»
»	—	Wilhelmine Catharina	de Groot Stiffes	»
Maart	3	Elizabeth Antoinette.	Besier	Liverpool.
»	7	Generaal Chassé	Rehling	Batavia.
»	14	Johanna Cornelia	Achenbach	Londen.
»	—	Gouv. Gen. Rochussen	Ryken	»
»	15	Culdee (Eng.)	Chambers	Batavia.
»	19	Grecian Queen (Eng.)	Gibbs	Soerabaya.
»	—	Bellatrix	Sandberg	Amsterdam.
»	—	Cornelia	Visser	Liverpool.
»	20	Maria Sophia	van Gysel	Hongk. v. Soer.
»	25	Vier Gezusters	Verschuur	Londen.
»	—	Hannibal	Holtrop	Soerabaya.

Datum.		*Scheepsnaam.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Maart	27	Elizabeth	*Bok*	Londen.
»	28	Oud Alblas	Kruymel.	»
»	—	Hellevoetsluis	Voss.	»
»	31	Stad Amsterdam	Stokvliet	»
April	1	Euterpe	Kuipers	»
»	—	Antoinetta Maria	Hueser	»

Uitgeklaard sedert 1 Januarij 1854.

Datum.		*Scheepsnaam.*	*Gezagvoerder.*	*Waarheen.*
Jan.	4	Dolphin (Eng.)	Hoyt	*Bat.* & Singap.
»	6	Twee Godfrieds	*B*randligt	*B*atavia.
»	9	Maria Charlotte	Mellin	»
»	10	Padang	Kwakkelstein	»
»	—	Javaan	Teensma	»
»	—	Julia	Teylaar	»
»	—	Jacob Cats	Koning	»
»	11	Antoinette	de Winter	*B*at. v. Geelong.
»	18	Damblat (Fr.)	*B*lanchard	*B*atavia.
»	20	*B*anca	ten Ham	»
»	31	Salvadora.	Glover	»
Febr.	1	Genereraal Michiels.	Prosser	Padang.
»	—	Phoebus	*B*ock	Batavia.
»	—	America	Schuymer	Akyab v. Sydn.
»	2	Daniel Webster (Am.)	*B*isbee	Batavia.
»	7	Jannetje	Lupcke	Bat. v. Sydney.
»	—	Three *B*rothers (Eng.)	Teyrer	Batavia.
»	13	Sultana (Eng.)	Schade	Soerabaya.
»	16	Splendid (»)	Vixen	Batavia.
»	17	Willem & Karel.	Hansen	»
»	20	Industrie	van Dyk	Sydney.
»	22	Alcyone	Haacke	Bat. v. Sydney.
»	23	Kenau Hasselaar.	Lindeman	Batavia.
Maart	1	Java	van Dam	»
»	3	Excellent (Eng.).	Zechow	»
»	16	Hydrosee (»).	Browne	»
»	21	Hong Kong	Keuker	»
»	22	Gen. v. d. *B*osch	Parlevliet	Bat. v. Geelong.
»	23	Dorothea	van der Kolk	Batavia.
»	27	Superior (Eng.)	Culberg	»
»	—	Gen. Chassé	Rehling	»
»	28	Hendrika	Reiniersen	»
»	—	Hiram (Eng.)		»
»	—	Hope (»)		»
»	29	Beurs v. Rotterdam	Veenstra	»
»	—	Juno	Chevalier	»
April	1	Zingari (Am.)	Strout	»
»	—	Bosphorus (Eng.)	Gray	»
»	4	Oriental (Am.)	Heard	»
»	8	T. W. Sears (Am.)	Anderson	»
»	11	Otodini (Eng.)	Boag	»
»	12	Ridderkerk	Nolte	»

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar.*
Mei	17	Zweedsch	Jacob	N. W. Taub	Port-Philip	15 April	Batavia.
»	20	Amerikaansch	Brothers	Ro Erowel.	Boston	18 Januar.	Hongkong.
»	—	Engelsch	Colistial	Raymur	Londen	15 Febr.	»
»	21	Amerikaansch	Medford	J. F. Ropens	New-York	15 Jan.	»
»	—	Engelsch	Blarenge	Wilm. Pain	Melbourn	1 April	Singapore.
»	—	Amerikaansch	Benatheris	R. Cnowel.	New-York		Hongkong.
»	—	»	Arcitect	J. H. Potter	»	1 Maart	»
»	—	»	Minstrel	W. O. Potter.	Boston	17 Feb.	Singapore.
»	—	Hamburgsch	G. H. Wappauw	Petersen	Manilla	6 April	Cowes.
»	22	Engelsch	Marianne	Thancis	Singapore	6 Mei	Bombay
»	23	Nederlandsch	Adelaar	Boulet	Batavia	22 »	Amsterdam.
»	—	Engelsch	Josephin	Jhs. Harrisson.	Manilla	5 »	Londen.
»	24	Nederlandsch	D'Emma	Teengs	K. George Tound	4 »	Batavia.
»	22	Engelsch	Victoria	Aliw. Barrack.	Singapore	29 April	Port-Philip.
»	—	Nederlandsch	Vice-Admiraal Lucas.	J. K. de Winter	Swansea		Singapore.
»	24	»	Henriette Eliza Susanna	A. Knapfurt Jr.	Adelaide.	16 April	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Mei	25	Nederl. Indisch	Segaffie	Sech Drahim	Bandjermassing	16 Mei	Coulster
»	—	Hamburgsch	Faust	C. H. Sichlberg	Hamburg.	3 Febr	Bahre & Kinder.
»	—	Engelsch	Zelulia	R. Dand	Melbourn	11 April	
»	26	Nederlandsch	Zes Gezusters	G. H. Ruhaak.	Grissee		Maclaine, Watson en co.
»	—	»	Djamboer				

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Mei	25	Nederl. Indisch	st. Koningin der Nederlanden	G. R. Curtis	Samarang.
»	—	» »	st. Ambon.	F. A. B. Hugenholtz	»
»	—	Nederlandsch	Hendrika	H. Reiniersen	China.
»	—	Nederl. Indisch	Mercurius	J. H. Walter	Padang.
»	—	Engelsch.	Martaban	Brown	Calcutta.
»	26	Hamburgsch	Solide	Sech Bahaman	Soerabaya.
»	—	Nederl. Indisch	Fathool Moebarak	Hadjie Moeda	Bandjermassing.
»	—	Amerikaansch	Zingari.	Stroat.	Singapore.
»	—	Bremer	Paulina	F. J. Reichert	China.
»	—	Zweedsch.	Jacob	Tunk.	Soerabaya.
»	27	»	Balder	Stromberg	Gothenburg.
»	—	Nederl. Indisch	Fatus Bandjermassing	Sarif Bahasooon	Sambas en Pontianak.

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Orion *	G. M, Berghorst		B. Kopersmit & co.
»	Julia	Teygeler		Tiedeman en van der Burg.
»	*Salatiga*	J. W. Bezier	*Soerabaija.*	»
»	Dorothea *	van der Koek	Nederland	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Ida Wilhelmina *	*P.* Wyland		»
»	Koophandel *	Dupain		G. Suermondt & co.
»	Koning Willem II	L. R. Giezen		»
»	Generaal van den *Bosch*	F. *Parlevliet*	Onbepaald	van Ommeren Rueb en co.
»	Gouv. Generaal Rochussen	Rijken		»
»	Pylades	J. B. Perry		Maclaine. Watson en co.
Nederl. Indisch	Amana Tulbarie	Sech Ganne	Soerabaya.	D. N. Buijs en Co.
» »	Batavia	Lauw Liongsoey	Cheribon & Tagal	»
» »	Eljoesoer	*Said* Aboebakar	Samarang	Coulster
» »	Faid Alim	Sech Befagi		»
» »	Djelanie	Said Alie	Banka.	»
» »	*Segaffie*	*Sech* Drahim		»
Fransch.	Le Primoguet	Keruzore	China	Bahre en Kinder.
»	Echo	D. Gravouille	Bourbon	G. Suermondt & co.
»	Helene	A. le Floch	Nantes	»
Bremer	Eberhard	C. F. Wiegmeijer.		Bahre en Kinder.
Deensch	Cybele	Schaefer	Macasser	»
»	Heram	J. C. *Schrader*		»
Amerikaansch	Comoro	W. H. *Sheriff*		Pitcairn, Syme en co.
Engelsch	Inglewood	R. *Burton.*	China	Maclaine, Watson en co.
»	David Clarke	Deighton	Singapore.	»
Hamburgsch	*Faust*	C. H. Siehlberg		Bahre en Kinder.
Bal.	Ida.	H. Rax	Balie	McEwen en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een*.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Mei 17	Ned.	Gouv.Gen.Duymaer v.Twist	C. E. Hoeksma.	Samarang.
» —	»	Hollands Trouw	J. C. Kreije.	Sydney.
» —	»	Maria	*Pa* Kalieman	Sumanap.
» 18	»	Sarie Toedjoong	Loei Tjeh	Balie (Amp).
» —	Bal.	Tijro	Samarang	» »

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Mei 16	Eng.	Swan	J. S. Bakker	Singapore.
» 17	N. I.	Fathal Hair	Sech Bahasoan	» v. Sam.
» 18	Ned.	Zeemanshoop	D. Duinker	Nederland.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl. Indisch	Kiem Sansing	Tjoa Kow.	Balie	Gezagvoerder.
Nederlandsch	Maria Magdalena	Popken		Adam en co.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip *Tartar:* de heer *B. J. A. W. Brilman.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met Z. M. stooms. *Batavia:* de heer *B. J. Weimar.* — 27 Europ. matrozen, 5 Chinezen, 3 arabieren, 1 inlander en Z. M. troepen.

Met het Ned. schip *Resident van Son:* de heer *W. C. Happé* en famili.

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden:* de heeren *L. G. Cressonier.* — *J. Veeckens.* — *M. A. Jasper.* — *W. J. R. van Beusechem.* — *L. J. van Beusechem* en familie.

Met het N. I. stooms. *Ambon:* de heer *H. Meenberg.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 24 *tot en met den* 27 *Mei* 1854.

AANVOER.

Van Bantam per praauw Sampang gezagv. Moekassiem.

20 pic. boombast. 150 do. rijst. 200000 ps. kamirienoten. 3000 do. eende eijeren. 5000 do. arensuiker. *Oeij Kaijtjoe.*

Van Passilian per praauw Sampang gezagv. Tong.

130 pic. rijst. *Sie Tiang.*

Van Cheribon per praauw Tjemplong gez. Kodiwongso.

8 koyang rijst. *Gezagvoerder.*

Van Cheribon per praauw Kollek gezagv. Boeang.

4 koyangs rijst. 6 krandj. pataters. 1 kt. batav. kleedj. en sarongs. 4 corg. do. doeken. 66 ks. sam. sigaren. 1 pak blikk. doosen. *Ang Thung.*

Van Japara per praauw Tjemplong gez. Pasariedah.

6 koyangs rijst. 200 ps. dodols. 2 do. tafels. 2 do. banken. 8 do. ledige kisten. *Gezagvoerder.*

Van Sumanap per ned. ind. schip *Tulmarie.* gezagv. Salim Ganie.

300 koyangs zout *Gouvernement.*

2 pic. honig. 4 ps. beng. wit linnen. 100 do. smeerkaarsen. 8 do. leksteenen, 12 katj. kwikzilv. 124 corg. sam. doeken. 12 do. do. sarongs. 6 do. do. ginghams. 2 do. do. inl. muilen. *Aboe Bakar Aijdiet.*

Van Krawang per praauw Sampang gezagv. Rakiem.

50 pic. rijst. *Assie.*

Van Tjicao per praauw Sampang gezagv. Arsan.

130 pic. rijst. *Han Han.*

Van Tjicao per praauw Sampang gezagv. Jaija.

100 pic. rijst. *Bedier.*

Van Karang Serang per praauw Sampang gezagv. Takar.

60 pic. suiker. *Lieokkong.*

Van Nederland via de Kaap per ned. schip *Ida Wilhelmina* gez. B. T. v. Wijland agt. de Weerdt Ruyl en co.

50 keld. genever, 50 hammen. 1 md. elixer. 18 roll zeildoek, $12\frac{1}{2}$ tonnen teer, 36 kn. wijn.

Van Samarang per ned. ind. bark *Djelanie* gez. Said Moht. bin Alie

5 corg. java batik kleedjes. 1 do. idem slendangs, 5 do. idem doeken. 7 do. idem sarongs. *Lad. van Cheribon.*

2 krandjang java tabak. *Sarief Hamed.*

6 corg. java batik kleedjes. 2 do. arab muilen. $^{9}/_{10}$ pic. oliphantst. *Sech mohd. Balsalma.*

122 pic. rood katjang. 96 do. katjangs. *Han Tjengsan.*

Van Samarang per ned. ind. schip *Jane Serina* gez. Brodie. agt. Adam en co.

1 kt. eur. sarongs. 4 do. geleijen. 10 do. zuren. *Anderson Tolson en co.*

42 coll. meubelen. *Clignett.*

2000 ps. koehuiden, $15^{32}/_{100}$ pic. lange peper. $48^{41}/_{100}$ do. cubeber. *Metzendorff Wilmans en co.*

96 pakk. chin. porc. stoelen, 1 kt. tuigen. *Tiedeman en v d. Burg.*

3 kn. man. sigaren. *Jacomettie en co.*

Van Singapore per ned. ind. stooms. *Koningin der Nederlanden* gez. G. Curtis agt. Maclaine Watson en co.

4 kisten, *Lim Sio.*

26 md. visch. 1 kt. koopmanschappen. 4 bn. medicijnen. 1 bundel verf. *Lim Hoa.*

4 kisten. *Lim Tekhoa.*

1 » *Said Aloei.*

60 bn. en 1 pak. *Pitcairn Syme en co.*

8 kn. diversen. *Said Abdulla.*

2 doosjes, *van Ommeren Rueb en co.*

3 kisten. *E. Moormann en co.*

2 ks. spijkers. 1 vt. visch, *Tah Tenggho.*

2 kn. zijde. *Tan Tjinseng.*

3 » » *Jap Pan.*

20 » ruwe zijde. *Martin Dyce en co.*

15 pic. was, 1 kt. en 1 bl. 5 doosjes zijde. *Said mohd. Jawas.*

13 doosjes zijde. 2 do. koopmanschappen. *Said aloei Satrie.*

1 pak. *Lange en co.*

1700 ps. sp. matten. *Nahapiet.*

28 pic. soija. *Busing Schröder en co.*

UITVOER.

Naar Palembang per ned. ind. bark *Oedjoeng Pandang* gez. Yong Kingijang.

36 corg. java. bang batik doeken. $61\frac{1}{2}$ do. do. zw. do. slendangs. 23 do. do. idem doeken. $25\frac{1}{2}$ do. do. idem sarongs. 3 do. do. id. kleedjes. *Sech abd. Madanie.*

1 pic. laxa. $2\frac{1}{2}$ do. knoflook. 16 do. aardappelen. *Gezagv.*

$15^{5}/_{20}$ corg. java zw. batik slendangs. 22 do. do. idem doeken. 6 ps do, idem. kleedjes. 3 do. do. idem. sarongs. 2 corg. do. idem bang doeken. 2 pakk. eur. kat. naaigaren. *Sech Dosin.*

$4^{8}/_{20}$ corg. java zw. batik sarongs. *Kiagoes Mohamat.*

31 corg. java zw. batik slendangs. 11 do. do. idem kleedjes. $13\frac{1}{2}$ do. do. idem doeken. 8 do. do. idem sarongs. 9 do. do. bat. bang doeken. $\frac{1}{2}$ corg. do. idem slendangs. 2 kn. thee. 150 ps. java kl. spiegeltjes. 14 do. holl, boeken. 1 corg. eur. kat. kleedjes. 35 ps wit linnen. 4 do. zw. do. *Saed sech bin Aloei.*

$149^{16}/_{20}$ corg. java batik bang doeken. 21 do. do. idem slendangs. 5 ps. do. idem kleedjes. 1 corg. do. idem sarongs. $105^{8}/_{20}$ do. do. zw. batik slendangs. $149\frac{1}{2}$ do. do. idem doeken. $39^{18}/_{20}$ do. do. idem sarongs. $5^{2}/_{20}$ do. do. idem. kleedjes. 3 do. do. idem sarongs $^{11}/_{20}$ do. samar. kleedjes. 9 ps. zijde plangie. 240 strengen java zw. kat. garen. 4 corg. java muilen. *Kiagoes Mohamad.*

9 ps. java zw. batik kleedjes 1 do. do. idem slendangs. *Said sech bin Aloei.*

1 kt. leesboeken uit het regalen pakhuis. 4 kt. provisien. 1 do. eur. glaswerk. 4 vn. en 7 kn. wijn. 5 do. gedr. vruchten. 3 do. meel 1 do. glaswerk. 1 vt. groene erwten. *van den Broek en co.*

f 500 zilv. specie. 3 bn. ong. katoen. 4 vn. meel. 2 do. teer, *Sech salim bin abd. Rachman.*

f 500 zilv. specie. *Said alie bin Aboebakar.*

50 ps. eur. chitsen. 25 do. do. zw. katoen, 13 pakk. do. rood do. garen. 8 ps. do. doerias. 22 do. do. longcloths. *Said alie bin abbakar Alkaf.*

10 doz. eau de cologne. 2 ps. domino spel. *Vaupel en co.*

6 ps. batv. kleedjes. $2\frac{1}{2}$ el. laken. 7 do. chin. zijde. 2 ps. batv. batik doeken. *Ya Oedien.*

f 4300 zilv. specie. *Intje Djiedien.*

19 ps. batv. zw. katoen. 19 do. do. batik slendangs. 2 do. do. do. kleedjes. 30 do. do. do. doeken. 9 do. do. do. kl. sarongs. 13 do do. eur. doerias. $2^{70}/_{100}$ pic. suiker. 6 ps. stolpen. 12 do. eur. glasen. 24 ps. do. messen. 2 doz. do. tabak doozen. 11 ps. do. chits. 3 doz. do. kat. doeken. 4 ps. do. wolle dekens. 1 do. do. madapollams. 10 do. do. kat. tjindees. 36 pak do. rood kat. garen. 600 ps. java gezt. eijeren. 22 d.z. eur. borden. 5 do. do. kommen. 1 do. do. slooten. *Maas abd. Rachman.*

f 1425 zilv. specie. 13 pakk. java rood kat. garen. 14 doz. do. borden. $18\frac{1}{2}$ do. do. kommen. 1 ton boter. 1 krandj. suiker. 4 ps. batv. zw. katoen. 3 do. eur. kat. sarongs. 2 doz. en 10 ps. eur. glasen kommen. 3 do. chitsen. 4 do. batv. batik slendang. 4 do. idem kleedjes. 2 do. eur. doerias. *Lanangmongko.*

4 ell. laken, 9 do. chin. zijde. 3 ps. eur. kat. sarongs. 1 do. batv. zw. katoen. 4 do. do. batik. 2 do. idem slendangs. 2 do. idem sarongs. 1 do. eur. chitsen. *Mohamad Akil.*

155 ps. eur. chitsen. 150 doz. do. kat. doeken. 14 pakk. do. rood do. garen. 25 ps. do. zw. katoen. 20 do. do. bl. do. $19^{15}/_{20}$ corg. do. kat. sarongs. 135 ps. do. longcloths. 15 do. do. doerias. *Said moh. bin Alie.*

f 17000 zilv. specie. 2 kn. eur. ong. katoen. 1 bl. do. kat. garen. *Said aloei Satrie.*

16 ps. eur. chitsen. 6 corg. do. kat. sarongs. 15 ps. do. ong. kat. $2^{4}/_{12}$ doz. do. kat. doeken. 15 ps. do. wolle dekens. 13 pakk. do. rood kat. garen. 10 ps. batv. bl. katoen. $4\frac{1}{4}$ doz. lavender water 2 pic. arab rozijnen. *Sech salim bin acht. bin Magie.*

2 kn. eur. chitsen. 14 corg. do. kat. sarongs. 12 do. en 50 doz. do do. doeken. 1 bl. rood. do. garen. 1 do. eur. wit do. do. 9 ps. do. doerias. *Said moht. bin Sehap.*

10 ps. eur. ong. katoen. 23 do. do. chitsen. 10 corg. do. kat. doeken. 10 do. batv. gedr. sarongs. *Said mohd. bin Salim.*

2 bn. en 12 pak. eur. rood katoen. 54 ps. do. chitsen. 10 do. do. ong. katoen. 50 do. do. zw. do. 45 corg. batv. gedr. sarongs. 110 ps. eur. madapoll. 3 corg. do. kat. doeken. $2^{4}/_{20}$ do. idem slend. 1 kt. holl. papier. *Said hassan Alkaf.*

f 4000 zilv. specie. *Rachman Alhanan.*

10 kn. eur. ong. katoen. 2 do. do. bl. do. $14\frac{1}{2}$ corg. batv. do. katoen. 2 do. do. gedr. sarongs. 24 ps. eur. chitsen. 22 corg. do. kat. doeken. 1 bl. do. wit do. garen. $2\frac{1}{2}$ roll. chin. zijde. 2 doz. eur. gem flanell. baadjes. $112\frac{1}{2}$ corg. batv. gedr. sarongs. 62 do. do. do. slendangs. 1 do. do. bl. katoen. 1 bl. eur. rood kat. gar. 8 bn. do. longcloths. 3 kn. do. chitsen. 1 do. do. bl. katoen. 23 ps. eur. chitsen. 8 pic. poeder suiker. 2 ps. eur. rood katoen *Sech acht So-E.*

30 pic. poedersuiker. 8 riem holl. papier. $3\frac{1}{2}$ pic. java knoflook. 20 pakk. eur. gev. kat. garen. 50 ks. do. zeep. 40 cattj. chin. gedr. tjoemie tjoemie. 12 kt. thee. *Gezagv.*

3 kn. eur. ong. katoen. 1 do. do. zw. do. 1 bl. do. wit kat. garen. 25 ps. do. bl. katoen. 20 do. do. chitsen. 5 corg. do. kat. doek. 5 doz. do. idem. 29 ps. do. do longcloths. 4 do. do. ong. katoen $18\frac{1}{2}$ corg. batv. gedr. sarongs. 10 do. idem slendangs. 2 do. idem bl. katoen. 4 ps. eur. ong. do. *Said Oemar Almaydaar.*

$4\frac{1}{2}$ corg. eur. kat. sarongs. 5 ps. do. ong. katoen. 1 do. do. longcloths. 5 do. do. doerias. $1^{15}/_{21}$ corg. do. sarongs, 5 ps. do. chitsen *f* 12000 zilver specie. *Sech Oemar bin alie Alkaf.*

5 kn. batv. gedr. sarongs. 5 bn. eur. rood kat. garen. 2 kn. ong. katoen. *Said moht. Aijdiet.*

f 1000 zilver specie, *Sech said Naim.*

18 thee serviesen. *Vaupel en co.*

Naar Cheribon per praauw sampang gez, Oeriep.

10 kn. en 1 pak eur. wit katoen. 37 ps. do. ginghams, 11 corg. do sarongs. 40 ps. do. rood katoen, 10 do. do. kat. ginghams. 4 do do. chitsen. 25 doz. do. doeken. 38 corg. do. saras. sarongs, 26 ps. do. ginghams. 1 kt. eur. cattjie linnen. 1 do. do. chitsen. 35 ps. do. tjelees, 5 do. do. cattjie linnen. 2 do. do. rood laken. 5 corg. shawls. 1 kt. batv. gedr. batik sarongs. 1 do. do. idem doeken, 1 bl. eur. kat. garen. 13 corg. batv. zw. katoen. 6 do. do. gedr. batik doeken, 18 do. do. idem slendangs. 1 kt. chin. gem baadjes. 1 do. do. muilen. 60 ps. do. mutsen. 20 vs, verf. 300 ps. ledige flesschen. 10 vs. spijkers. 10 do. boter. 5 ps. hammen. 30 kn. cognac. 1 wagen. 3 koebeesten. 20 ps. stoelen. 3 kn. planten *Souw Kimliong.*

Naar Bantam per praauw sampang gez. Kassad.

56 ps. eur. chitsen, 100 ellen passement. $13^{12}/_{20}$ corg. samar. batik sarongs, 2 ps. laken. 19 do. zijde slendangs. 2 do. tafellaken, 1 chin. ruwe zijde. 8 ff. boter. 1 [illegible], 75 ps. eur. wit kat. 10 pic. oud ijzer. 60 bossen rotting. $\frac{1}{2}$ corg. java. tabak. 10 krdj. aardewerk. *Said moht. bin awab Joas.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya *van den* 17 *tot en met den* 19 *Mei* 1854.

AANVOER.

Van Balie en Snmanap per ned. schoener *Maria* gez. Pa Kaliman gez. Gezagvoerder.

900 pic. rijst. 120 bossen padie. 7 pakken tabak. *f* 440 zilver sp. matten. *f* 1038 zilver guldens. *Gezagv.*

Van Samarang per ned. schip *Gouverneur Generaal Duijmaer van Twist* gez. Hoeksma agt. Tiedeman en van der Burg.

een partij steenkolen. 4 pak. zeilen. 2 pakk. zeildoek. 50 vn. vleesch 2000 vuur vastesteenen. 1 kt. manufact. 1 vt. spijkers. 1 do. 1 md. verf. *Cores de Vries.*

21 kn. koopmanschappen. 1 do. eau de cologne, 1 monster pakje *Hoekstra Gijsing en co.*

30 coll. provisien of dranken. *Major Eatzen en co.*

60 vs. boter 11 ks. kazen. *Martens.*

11 kn. wijn. *Granpré Moliere en co.*

1 kt. inh. een piano. 1 do. kantoorbehoeften. *Van Raalten & Kocken*

2 kn. vruchten. 1 do. bollen. Mr. *der Kinderen.*

1 kt. speeltafels. *J. van den Broek.*

1 kt. marmer. *Hartman.*

4 » aardewerk. *s. Jacob.*

9 » provisien of dranken. *Adam en co.*

1 » wijn. *Fraser Eaton en co.*

1 » traktaatjes. *Nieuwenhuijs.*

1 » wijn. *van Dentzsch.*

1 » ijzerwerk. *Granpré Moliere en co.*

1 » kramerijen. *Grol.*

1 » epauletten. *Duijehart.*

1 » boeken. *Fuhri.*

95 » wijn. 24 md. champagne. 48 kn. cognac. *Agenten.*

25 ks. bitter. 25 do. anchovisch. 1 md. seltserwater. 1 kt. verf. 144 md. seltserwater. 50 vn. bier. 12 vn. provisien en eenige regalen en restant provisien. *Gezagv.*

Van Balie Badong per Bal. schoener *Tyro* gez. Pa Samarang agent. Adam en co.

360 pic. rijst. *Adam en co.*

Van Balie Ampenan per ned. schoener *Sarie Toendjoeng* gez Loeij Jie agt. Tja Tjien.

540 pic. rijst. 84 do. klapper olie. 50 st. koehuiden. *Agenten.*

UITVOER.

Naar Banjermassing per ned. schoener *Djaleha* gez. Mohamad Kontig

$15\frac{1}{1}$—$12\frac{1}{2}$ pic. java koperwerk. 4 do. lood. 1 do. java ketel. 1 kt. chitsen. 6 pic. wit uijen. 3 kn. voetzoekers. 1 bl. rood garen. 400 strengen java kat. do. do. 3000 st. do. sigaren. 50 kt. postpapier en eenige stukjes manufact. en kleinigheden. *Diverse Bandjeresen.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.